

σάρκου χειρός, ἣν ἔτεινεν αὐτῇ ὁ ἀδελφός της, ἔσφιγγεν αὐτήν, τὴν κατησπάρθη καὶ ἐξῆλθε.

— Ἀγαθὴ Μαργώ! ἐψιθύρισε ὁ Κάρολος.

Ἡ Αἰκατερίνα ἔμεινε παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τοῦ υἱοῦ της Ὁ Κάρολος, εὐρεθείς μόνος μετ' αὐτῆς, ἀπεσύρθη πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος τῆς κλίνης, μεθ' ὅσου τρόμου ὀπισθοχωρεῖ τις βλέπων ὄφιν. Καὶ τοῦτο, διότι διδάχθεις ὑπὸ τῶν ἀποκαλύψεων τοῦ Ῥενέ, καὶ ἴσως κάλλιον ἔτι ἐκ τῆς ἀπομονώσεως καὶ τῶν σκέψεων του, οὐδὲ τὴν εὐτυχίαν τῆς ἀμφιβολίας εἶχε πλέον.

Εἰξευρε ποῦ ὤφειλε ν' ἀποδώσῃ τὸν θάνατόν του.

Ὡς ἐκ τούτου, ὅτε ἡ Αἰκατερίνα ἐπλησίασεν εἰς τὴν κλίνην καὶ ἔτεινε πρὸς αὐτὸν τὴν ψυχράν, ὡς τὸ βλέμμα τῆς χειρὰ αὐτῆς, ὁ βασιλεὺς ἐφρικίασε καὶ ἐφοβήθη.

Μένετε, δέσποινα; εἶπεν αὐτῇ.

— Ναί, υἱέ μου, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνα. Ἐγὼ νὰ σὰς ὁμιλήσω περὶ σπουδαίων.

— Ὅμιλήσατε, δέσποινα, εἶπεν ὁ Κάρολος, ὀπισθοχωρήσας ἔτι.

— Βασιλεῦ, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνα, σὰς ἤκουσα πρὸ ὀλίγου βεβαιοῦντα ὅτι οἱ ἰατροὶ σὰς εἶναι μεγάλοι ἐπιστήμονες...

— Καὶ τὸ βεβαίω ἀκόμη, δέσποινα.

— Καὶ ὅμως, τί ἔκαμον, ἀφοῦ ἠσθενήσατε;

— Οὐδέν, εἶναι ἀληθές. Ἀλλ' ἂν ἤκουστέ τί εἶπον;... Τῇ ἀληθείᾳ, δέσποινα, εὐχαριστεῖται τις ἀσθενῶν, μόνον καὶ μόνον ὅπως ἀκούῃ τόσῳ σοφῆς ὁμιλίας.

— Ἀλλὰ, υἱέ μου, θέλετε νὰ σὰς εἰπῶ καὶ τι;

— Καὶ πῶς; Λέγετε, μητέρα μου.

— Ὑποθέτω ὅτι αὐτοὶ οἱ μεγάλοι ἐπιστήμονες δὲν ἐνόησαν τὴν ἀσθενείαν σας!

— Ἀληθὲς, δέσποινα!

— Ἰσως βλέπουσι τὰ ἀποτελέσματα ἀλλὰ διαφεύγει αὐτοῖς ἡ αἰτία.

— Δυνατόν, εἶπεν ὁ Κάρολος ἀγνοῶν ποῦ ἡ μήτηρ του προϋτίθετο νὰ καταλήξῃ.

— Ὡστε θεραπεύουσι τὰ συμπτώματα, ἀντὶ νὰ θεραπεύσωσι τὴν νόσον.

— Εἰς τὴν ψυχὴν μου! ἐπανάλαβεν ὁ Κάρολος ἐκχαλμός, πιστεύω ὅτι ἔχετε δίκαιον, μητέρα μου.

— Ὡς ἐκ τούτου, υἱέ μου, ἐγὼ, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνα, ὡς ἐνδιαφερομένη καὶ ὑπὲρ τῆς ζωῆς σας καὶ ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος τοῦ Κράτους καὶ μὴ ἐπιθυμοῦσα νὰ παρατείνεται ἡ ἀσθενεία σας, ἐπειδὴ ἐπὶ τέλους δύναται νὰ προσβληθῇ καὶ τὸ ἡθικόν σας, προσεκάλεσα τοὺς σοφωτέρους...

— Ἰατροὺς, δέσποινα;

— Ὁχι, ἀλλ' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι δύνανται νὰ διαγνώσωσι καὶ τὰς ἀσθενείας τῶν σωμάτων καὶ τὰ αἰσθήματα τῶν καρδιῶν.

— Ἀ! ὦραία τέχνη, δέσποινα! καὶ τὴν ὁποίαν καλῶς πράττουσι μὴ διδάσκοντες εἰς τοὺς βασιλεῖς. Καὶ κατέληξαν εἰς ἀποτέλεσμα;

— Ναί.

— Εἰς ποῖον;

— Εἰς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἤλπιζον. Φέρω δὲ εἰς τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα τὸ φάρμακον, τὸ ὁποῖον θὰ θεραπεύσῃ καὶ τὸ σῶμά σας καὶ τὸ πνεῦμά σας.

Ὁ Κάρολος ἐφρικίασε. Ἐπίστευσεν ὅτι ἡ μήτηρ του βλέπουσα ὅτι δὲν ἀπέθνησκε ταχέως εἶχεν ἀποφασίσει νὰ τελειώσῃ ἐν γνώσει ὅ,τι εἶχεν ἀρχίσει ἐν ἀγνοίᾳ.

— Καὶ ποῦ εἶναι τὸ φάρμακον τοῦτο; εἶπεν ὁ Κάρολος ἐγερθεὶς ὀλίγον, στήριζόμενος ἐπὶ τῆς μιᾶς χειρὸς καὶ προσβλέπων τὴν μητέρα του.

— Ἐν αὐτῇ τῇ νόσῳ, ἀπήντησεν ἡ Αἰκατερίνα.

— Τότε ποῦ εἶναι ἡ νόσος;

— Ἀκούσατέ με, υἱέ μου, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνα. Ἠκούσατε νὰ λέγωσί ποτε ὅτι ὑπάρχουν μυστικοὶ ἐχθροὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐκδικησις φονεύει μακρόθεν τὸ θῦμα;

— Διὰ σιδήρου ἢ διὰ δηλητηρίου; ἠρώτησεν ὁ Κάρολος, ἐξακολουθῶν νὰ παρατηρῇ τὴν ἀπαθῆ φυσιογνωμίαν τῆς μητρὸς του.

— Ὁχι, δι' ἄλλων μέσων ἀσφαλεστέρων, φοβερωτέρων ἔτι, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνα.

— Ἐξηγήθητε.

— Ὑιέ μου, πιστεύετε εἰς τὴν μαγείαν; ἠρώτησεν ἡ Φλωρεντίνη.

Ὁ Κάρολος κατέστειλε μειδίαμα περιφρονήσεως καὶ ἀπιστίας.

— Πολύ, εἶπε.

— Λοιπόν, εἶπε ζωηρῶς ἡ Αἰκατερίνα, ἐκεῖθεν προέρχονται ὅλα σας τὰ παθήματα. Ἐχθρὸς τις τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος, ὅστις δὲν ἐτόλμησε νὰ σὰς προσβάλῃ κατὰ πρόσωπον, ἐσυνωμότησεν ἐν τῇ σκιᾷ. Διηύθυνε κατὰ τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος συνωμοσίαν φοβερωτέραν ἔτι, καθ' ὅσας δὲν εἶχε συνενόχους, καὶ τῆς ὁποίας τὰ μυστηριώδη νήματα δὲν ἠδύναντο νὰ ἀνκαλυφθῶσι.

— Εἰς τὴν πίστιν μου, ὄχι! εἶπεν ὁ Κάρολος, ἀηδίασας τὴν τόσῃ πονηρίαν.

— Ἐνθυμήθητε, υἱέ μου, σχέδια τινα ἀποδράσεως, ἅτινα ἔμελλον νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν ἀτιμωρησίαν τοῦ δολοφόνου.

— Τοῦ δολοφόνου! ἀνέκραξεν ὁ Κάρολος. Τοῦ δολοφόνου, εἶπετε; Καὶ λοιπὸν ἀπεπειράθησαν νὰ με δολοφονήσωσι, μητέρα μου;

Ἡ Αἰκατερίνα ἀνέστρεψεν ὑποκριτικῶς τοὺς ὡς τῆς γαλῆς ὀφθαλμούς της.

— Ναί, υἱέ μου. Ἰσως σεῖς ἀμφιβάλετε. Ἀλλ' ἐγὼ εἰμαι βεβαία.

— Οὐδέποτε ἀμφιβάλω, μητέρα μου, εἰς ὅσα μοι λέγετε, ἀπήντησε μετὰ τινος πικρίας ὁ βασιλεὺς. Καὶ πῶς ἀπεπειράθησαν νὰ με φονεύσωσι; Εἶμαι περίεργος νὰ τὸ μάθω.

— Διὰ τῆς μαγείας, υἱέ μου.

— Ἐξηγήθητε, δέσποινα, εἶπεν ὁ Κάρολος ἀναλαβὼν τὸ τοῦ περκατηρητοῦ μέρος του.

— Ἄν ὁ συνωμότης, τὸν ὁποῖον ἐννοῶ καὶ τὸν ὁποῖον καὶ ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης ἐννοεῖ ἐπίσης... ἀφοῦ διέθεσε καλῶς τὰς κανονιστοικίας του, βέβαιος πλέον περὶ τῆς ἐπιτυχίας, κατῴρηθαι ν' ἀποδράσῃ, οὐδεὶς ἴσως θὰ ἠδύναντο νὰ δια-

γνώσῃ τὴν αἰτίαν τῆς νόσου τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος. Εὐτυχῶς ὅμως, βασιλεῦ, ὁ ἀδελφός σας ἠγρύπνει ἐφ' ὑμῶν.

— Ποῖος ἀδελφός μου; εἶπεν ὁ Κάρολος.

— Ὁ Ἀλανσῶν.

— Ἀ! ναί! εἶναι ἀληθές. Λησμονῶ πάντοτε ὅτι ἔχω ἓνα ἀδελφόν, ἐψιθύρισε ὁ Κάρολος, γελῶν μετὰ πικρίας. Καὶ λέγετε δέσποινά;

— Ὅτι ἐκεῖνος ἀνεκάλυψεν εὐτυχῶς τὸ ὑλικὸν μέρος τῆς συνωμοσίας, εἰς τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα. Ἀλλ' ἐνθ' αὐτός, ἀπειρὸν ἀκόμη παιδίον, ἐξήτει τὰ ἔχνη συνήθους μηχανορραφίας, τὰς ἀποδείξεις νεανικῆς παρεκτροπῆς, ἐγὼ ἐξήτουν τὰς ἀποδείξεις σπουδαιοτέρας ἔτι ἐνεργείας, διότι ἐγνώριζον ἄχρι τίνος ἡ δύνατο νὰ φθάσῃ ὁ ἔνοχος.

— Ἀλλὰ, μητέρα μου, θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ὁμιλεῖτε περὶ τοῦ βασιλέως τῆς Ναβάρρας; εἶπεν ὁ Κάρολος θέλων νὰ ἰδῇ ἄχρι τίνος ἠδύναντο νὰ φθάσῃ ἡ φλωρεντίνη ἐκείνη προσποιήσις.

Ἡ Αἰκατερίνα ἐταπείνωσεν ὑποκριτικῶς τοὺς ὀφθαλμούς.

— Διέταξα νὰ τὸν συλλάβωσι, νομίζω, καὶ νὰ τὸν κλείσωσιν εἰς Βιγκέννας διὰ τὴν παρεκτροπὴν του αὐτῇ. Ἀλλὰ μὴ ἦναι πλέον ἔνοχος ἢ ὅσον ἐγὼ ὑπέθετον;

— Αἰσθάνεσθε τὸν καταβιβρώσκοντα ὑμᾶς πυρετόν; εἶπεν ἡ Αἰκατερίνα.

— Βεβαίως, δέσποινα, ἀπήντησεν ὁ Κάρολος συσπᾶσας τὰς ὀφρὺς.

— Αἰσθάνεσθε τὴν καταβιβρώσκουσαν τὰ ἐντόσθιά σας φλόγα;

— Ναί, δέσποινα, εἶπεν ὁ Κάρολος ἐπὶ μάλλον καὶ μάλλον συνωφρούμενος.

— Καὶ ὅξεις πόνους εἰς τὴν κεφαλὴν, διερχομένους διὰ τῶν ὀφθαλμῶν σας καὶ φθάνοντας εἰς τὸν ἐγκέφαλον ὡς βέλη;

— Ναί, δέσποινα, ἀ! αἰσθάνομαι πάντα ταῦτα! Πόσον καλὰ εἰξεύρετε καὶ περιγράφετε τὴν νόσον μου!

— Ἐ! τοῦτο εἶναι ἀπλοῦστατον, εἶπεν ἡ Φλωρεντίνη. Παρατηρήσατε...

Καὶ ἐξαγαγοῦσά τι ἐκ τοῦ μανδύου της παρουσίασεν αὐτὸ εἰς τὸν βασιλέα.

[Ἐπεται συνέχεια].

Η ΛΟΥΟΜΕΝΗ ΧΑΝΟΥΜΙΣΣΑ

ὑΠὸ ΛΕΪΛΑ - ΧΑΝΟΥΜ.

(Συνέχεια ἰδὲ προηγούμενον φύλλον).

Ἀπὸ τῆς ὁρδῆς ὥρας τῆς ἐσπέρας μακρὰ σειρὰ ὀχημάτων καὶ ἵππων ἐχάνετο ὑπὸ τὴν πύλιν τοῦ Ἑσκι-σαράϊ (παλαιῶν ἀνακτόρων). Οἱ κῆποι τῶν ἀνακτόρων, φωτιζόμενοι διὰ βεγγαλικῶν φωτῶν, ἐδείκνυν διαβαλινούσας ἀστραπηδὸν τὰς σκιάς τῶν φιλαρέσκων χανουμισσῶν, φερουσῶν βελούδινα σενδάλια, περιβεβλημένας μεταξωτὰ βογριούλια, ἅτινα ἄφινον ἐν τῇ ἀμάξῃ μετὰ τῶν πέπλων αὐτῶν. Εἰς τὰ κάτω τῆς μαρμαρίνης κλίμακος, τῆς κεκαλυμμένης μὲ τάπητας τῆς Σμύρνης, ὅπου λυγίχι πολύφωτοι ἐξ ὕαλου βενετικοῦ ἐσκόρπιζον ἀφειδῶς τὰς λαμπηδόνες

χιλιάδων κηρίων, σμήνος νεαρῶν θεραπεινίδων, λευχειμόνων καὶ φερουσῶν ἐπὶ τοῦ ἐκ γάλης καλύμματος τῆς κεφαλῆς τὴν αυτοκρατορικὴν ἡμισέληνον, ὑπεδέχοντο τὰς προσκεκλημένας.

Ἐκάστη νέηλις ἀφοῦ ἀνέπτυσσε τὴν ἐκ λινομετάξης οὐρὰν τῆς ἐσθῆτός της, ἀφήρει τὸ γλασμάκιον καὶ τὸ βουρνούκιον, ὠδηγεῖτο ἐνώπιον μεγάλου πολυτελοῦς κατόπτρου. Ἐκεῖ παρατήρουν τὸν ἱματισμόν των, διὰ νὰ βεβαιωθῶσιν ὅτι οὐδεμίαν αὐτὴ ἔπαθε βλάβην. Αἱ δούλαι τοῦ σεραγίου (αἱ *sarāi*, ὡς καλοῦσιν αὐτὰς) ἐπηγρύπνουν αὐταὶ ὅπως μὴδὲν ἐλλείπη ἐν τῷ κόσμῳ τῶν εὐγενῶν χανουμισσῶν. Μετὰ τὴν λεπτολόγον ταύτην ἐξέτασιν ἡ προσκεκλημένη ὠδηγεῖτο εἰς τὰς αἰθούσας τῆς Βασιλίδος, ὑποβασταζομένη ἐκ τῶν βραχιόνων ὑπὸ μιᾶς *μπιρ-καδίν* (διευθυντρίας θεραπεινίδων).

Διήρχοντο οὕτω πολλοὺς λαμπροὺς διαδρόμους, φωτιζομένους ὑπὸ κρυσταλλίνων πολυφώτων λύχνων. Καὶ ἄλλοι μὲν τῶν διαδρόμων τούτων ἦσαν ἐπεστρωμένοι κατὰ τὸν εὐρωπαϊκὸν τρόπον, διὰ φαντασμάτων, ἐκ λειομετάξης κεκαλυμμένων, καὶ διὰ μεγίστων κατόπτρων οὐ πλείστοι ὅμως ἦσαν τοῦ κατὰ τὸν ἄραβικόν ῥυθμόν, ὧν αἱ ὀροφὴ καὶ οἱ τοῖχοι ἦσαν κεκαλυμμένοι δι' ἄραβικῶν ῥητῶν καὶ μονογραφικῶν μὲ θύρας καὶ θυρίδας ἀψιδωτάς, καλυπτομένης διὰ Περσικῶν παραπετασμάτων, καὶ μὲ τάπητας πυκνοῦς τῆς Σμύρνης, σοφάδες ἐκ δαμασκηνοῦ ὑφάσματος, χρυσῶ πεποικιλμένου, καὶ τραπέζας ἐκ μαρμάρου κεκαλυμμένας διὰ περσικῶν καὶ Ἰνδικῶν *σαλίω*.

Ἡ αἰθούσα, ἐν ἣ ἐκάθητο ἡ Βασιλὶς-σουλτάννα καὶ αἱ ἐπτὰ γυναῖκες τοῦ Ἀβδούλ-Μετζίτ, ἦτο τοῦ ἀνατολικοῦ εἶδους, ὅπερ ἦδη περιεγράψαμεν κίονες ἐκ πρασίνου καὶ ῥοδοχρόου μαρμάρου ὑπεστήριζον ἐλαφροὺς θόλους ἐκ μωσαϊκῶν, ὀροφὴν ἐκ κατόπτρου χρωματιστοῦ, ἀντανκλῶντος τὰς κρυσταλλινὰς λυχνίας, σπινθηροβολούσας ἐκ φώτων· σοφάδες χρυσοῦφκτοι μετὰ μεταξίνων κεντητῶν ἀνθέων, τοποθετημένοι περὶ τῆς αἰθούσης, καὶ πλούσιοι τάπητες, καλύπτοντες τὸ δάπεδον. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ τετραγώνου ἐκείνου θαλάμου μικρὰ δεξιαμένη μαρμαρίνη περικεκυλωμένη ὑπὸ ἀνθῶνος ἀνύψου μέχρι τῆς ὀροφῆς τὰς πίδακας αὐτῆς. Δὲν ὑπῆρχον δὲ ἀθυρμάτια, ἐπιπλα ἢ εἰκόνες ἐν τῷ ἡγεμονικῷ τούτῳ ἐνδιαιτήματι, ἀλλὰ μεγάλη πολυτέλεια κεντημάτων ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀνθέων ἐξ ἀργύρου, ἐρραμμένων ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων καὶ τῶν παραπετασμάτων, ἀφθονία ζωηρῶν χρωμάτων, φώτων καὶ μύρων.

Ὁρχήστρα γυναικεῖα, μένουσα ἐν ἐνὶ τῶν διαδρόμων, ἔμελλεν ἐν χορῷ τὰς ἡδυπαθεστέρους μελωδίας, ἐν ᾧ μακρὰ σειρὰ νεαρῶν γυναικῶν καὶ σεβαστῶν κηδινῶν ἤρχοντο νὰ χαίρεισι τὰς Αὐτῶν Ὑψηλότητας.

Ὅτι τὸ πρῶτ' οἱ πασάδες εἶχον κάμει ἐν Σουλτάν-Ἀχμέτ, τὸ αὐτὸ ἐπανελάμβανον τὴν ἐσπέραν αἱ χανουμισσὶ ἐν τῷ

παλαιῷ ἀνκτόρῳ. Ἡ Βασιλὶς-σουλτάννα, ὡραία ἔτι, εἰ καὶ πεντηκονταετής, ἐνδεδυμένη χρυσοῦφες ἐρυθρὸν ἀντερὶ μεθ' ὀλοχρύσων ἀνθέων, ἔχουσα τὸν κορμόν, τὴν ζώνην καὶ τὸν κόσμυβον ἀστράπτοντα ἐξ ἄδμαντίνων ἀστέρων, ἦτο τεθειμένη ἐν τινὶ γωνίᾳ τοῦ σοφᾶ, νωχελῶς ἐξηπλωμένη, κρατοῦσα διὰ μὲν τῆς μιᾶς χειρὸς τὴν ἐπιστόμιον τοῦ *παργιλέ* αὐτῆς κεκοσμημένον διὰ πολυτίμων λίθων, διὰ δὲ τῆς ἐτέρας μέγα ῥιπίδιον ἐκ πετρῶν τῶν, ἀτινα τῇ ἐχρησίμουν ἵνα καλύπτῃ τὸ πρόσωπον ἀπὸ τῶν χανουμισσῶν ἐκείνων, ἃς δὲν ἔκρινεν ἀξίας τοῦ ἐαυτῆς βλέμματος. Δούλη δὲ τις ἦτο γονυπετῆς παρὰ τοὺς πόδας τῆς.

Αἱ γυναῖκες τοῦ Ἀβδούλ-Μετζίτ εἶχον ἐκάστη ἰδιαιτέρον σοφᾶ, καὶ ἤρχοντο καὶ τὰς ἡσπάζοντο κατὰ βαθμὸν μητρότητος. Οὕτω λοιπὸν ἡ μήτηρ τοῦ Μουράτ-Ἐφέντη², πρωτοτόκου υἱοῦ, Γεωργιανῇ με ὀφθαλμοῦς βελουδίνους καὶ κόμην μέλαινα γαλάτου, προηγείτο τῆς μητρὸς τοῦ Ἀβδούλ-Χαμητ³ καὶ οὕτω καθεξῆς. Πᾶσι αὐταὶ αἱ γυναῖκες, ἃς τὸ κάλλος εἶχεν ὑψώσει εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον, εἶχον εὐσχαρίαν τινά, ἣν ἀμέριμος ζωὴ ἠῤῥαζεν ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος.

Αἱ γυναῖκες τῆς Ἀνατολῆς εἶναι ἀληθῶς ὡραῖαι μόνον ἀπὸ τοῦ δεκάτου πέμπτου μέχρι τοῦ δεκάτου ὀγδοῦ ἔτους αὐτῶν. Εὐθὺς μετὰ τὸν πρῶτον τοκετὸν γηράσκουσι κατὰ δέκα ἔτη ἐν δικαστήματι μηνῶν τινῶν, τὰ δὲ ἄλλοιωθέντα μέλη των δὲ ἀναλαμβάνουσι πλέον τὸν χαρίεντα σχηματισμὸν καὶ τὴν εὐκρινεῖαν αὐτῶν.

Πολλὰ ἐκτοντάδες προσκεκλημένων εἶχον ἡδὲ ἐλθεῖ ὅπως ὑποκλίνωσιν ἐνώπιον τῶν σουλτανίδων, ὅτε ἡ Γκιουλ-Χανούμ, ὑποβασταζομένη ὑπὸ τῆς δευτέρας γυναικὸς τοῦ πατρὸς αὐτῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἰθούσαν τῆς τιμῆς.

Ἡ θυγάτηρ τοῦ Σείχ-ούλ-Ἰσλάμ εἶχε φυλάξει τὴν ὑπόσχασίν της. Ἦτο ὡραία· τὸ ἐξ ἀργυροῦφους γάλης της ἀντερὶ περιέβλεπεν αὐτὴν μὲ μακρὰ καὶ λαμπρὰ κύματα, οἱ γυμνοὶ βραχιόνες καὶ τὸ στήθος της κεκαλυμμένοι ὑπὸ περιδερσίων ἐν ὅλῃ αὐτῶν τῇ γλυπτικῇ λευκότητι, τὸ μέτωπον αὐτῆς, ὀλίγον ὠχρανθὲν, ἦτο ἐστεμμένον μὲ διαδῆμα ἐκ ρουβινίων, ὅπερ καθίστα αὐτὴν τὸν ὡραιότατον τύπον βασιλίσσης, ὡς ἠθελε ποθῆσαι αὐτὴν Ἀνατολικὴ βασιλεῖα.

1. Ἡ λέξις αὕτη εἶναι περσικὴ· συντίθεται δὲ παρὰ τὸ: *N ā r* (πῦρ) καὶ *lou l ē* (πόρος)· ταῦτόν εἶπεν *Πύριος πύργος*. I. B.

2. Οὗτός ἐστιν ὁ τὸν οἰκτῶς δολοφονηθέντα πατέρα αὐτοῦ Σουλτάν-Ἀχμέτ-Χάν Ἀ' τῷ 1876 διαδέξμενος εἰς τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως· ὁπότε τὸ ὄνομα *Μουράτ Ε'*, 33·; σουλτάνος ἀπὸ τοῦ Ὁσμάν καὶ 29·; ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅστις, ὅπου· μὴδελιάν ὑπέχρησεν εὐθὺς ἀπὸ τοῦ τότε ἐπαπειλουμένου καὶ μετ' ὀλίγον ἐκτραγέτο· ῥωσσοτουρκικοῦ πολέμου, προσεποιήθη τὸν φρενοβλαβὴ καὶ δι' ἐπισήμου φετβά τοῦ Σείχ-ούλ-Ἰσλάμ Χαϊρούλλα ἔφέντη ἐκπεσὼν τοῦ θρόνου κατέλειπεν αὐτὸν μετ' ὀλιγόμηνον βασιλεῖαν σὺν ἀπάσας ταῖς παρομοιωταῖς αὐτῷ πικραῖς τῷ νῦν βασιλεύοντι ἀδελφῷ αὐτοῦ Σουλτάν Χαμητ Β', ἀναρρηθέντι εἰς αὐτὸν τῇ 19 Αὐγούστου 1876. I. B.

3. Τὸν νῦν Σουλτάνου.

Προῦχώρησε μέχρι τῶν ποδῶν τῆς Βασιλίδος καὶ ὑποκλίνασα βαθέως, ἐπέθηκε μετὰ σεβασμοῦ φίλημα ἐπὶ τοῦ κορσπέδου τοῦ κεντητοῦ ἀντερῖον, ὅπερ ἐφόρει ἡ σουλτάννα. Ἡ μήτηρ ἐκείνου, ὃν ἡγάπα, τῇ ἐνέπνεε βαθὺ αἰσθημα σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης· διὸ προσεκύνησεν αὐτὴν μετ' ἀληθοῦς σεβασμοῦ.

Ἡ Βασιλὶς ἠδύοκησε νὰ προσμεριδιάσῃ εἰς τὴν ὡραίαν ἐκείνην κεφαλὴν κεκλιμένην ἐνώπιόν της.

— Νὰ εἴπῃς εἰς τὸν σεβαστὸν πατέρα σου ὅτι μετὰ μεγάλης φρίκης ἔμεινον τὴν κατ' αὐτοῦ ἀπόπειραν φανατικοῦ τινος, καὶ ὅτι ἐχάρην μεγάλως διότι εἰς ἐκ τῶν πιστῶν ἡμῶν τὸν ἔσωσεν ἀπὸ τοῦ θανάτου· διὸ εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ.

Ἡ Γκιουλ εὐχαίρειται, διότι ἡ εὐπρέπεια ἀπαγορεύει ν' ἀποτεινῇ τις τὸν λόγον εἰς τὴν Βασιλὶς-σουλτάνναν χωρὶς νὰ προσκληθῇ εἰς τοῦτο.

Ἐχρειάζετο πρὸς τούτοις νὰ ὑποκλινῇ καὶ ἐνώπιον τῶν γυναικῶν τοῦ σουλτάνου. Αὕτη ἡ ὑποχρέωσις ἦτο βεβαίως ἡ τὰ μάλιστα βαρεῖα εἰς τὴν ὑπερηφάνειαν τῆς νεάνιδος. Δὲν ἐφθόνηε τὸν τίτλον τῶν σουλτανίδων τούτων, ἀλλ' ἐφθόνηε τὴν μητρότητα, δι' ἣς ἀπέκτησαν τὸ δικαίωμα εἰς τὴν ἀγάπην καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ Ἀβδούλ-Μετζίτ.

Ἡ χεὶρ αὐτῆς ἐρρίγησεν ὑπὸ τὴν τῆς μητρὸς της ὅτε διηυθύνθη πρὸς τὴν πρῶτην γυναῖκα τοῦ σουλτάνου, ἡ δὲ καρδία της ἔπαλλε μέχρι διαρρηξέως. Τῇ ἐφάνετο ὅτι ἡ σουλτάννα ἠδύνατο ν' ἀναγνώσῃ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῆς τὸν ἀφρονά ἔρωτα, ὃν ἠσθάνετο πρὸς τὸν σύζυγον αὐτῆς.

Ἀλλ' ἡ Γκιουλ-Χανούμ δὲν ἔλαβε ποσὸς τὸν κόπον νὰ προσκυνήσῃ τὴν Φατμάν, διότι σμήνος εὐνοῦχων εἰσῆλθε τὴν στιγμὴν ταύτην ἵνα ἀναγγεῖλῃ τὴν ἔλευσιν τοῦ σουλτάνου.

Αἱ σουλτάνναι ἠγέρθησαν εὐθὺς καὶ ὑπέκλιναν εὐσεβῶς παρὰ τὸν οὐδὸν τῆς θύρας, δι' ἣς ἔμελλε νὰ εἰσέλθῃ ὁ σουλτάννος Ἀβδούλ-Μετζίτ.

Ἡ Γκιουλ-Χανούμ ἐπεθύμει τότε τὴν συμβουλὴν τῆς ἐξαδέλφης αὐτῆς Ἀζίζῆς· εἰσωθοῦσα εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας της δι' ἰσχυρὰς θελήσεως τὴν συγκλίνησιν, ἣν ἠσθάνετο ἐν ἐαυτῇ, καὶ ἐπικαλουμένη τὴν ὑπερηφάνειάν της, τὸ δακμόνιον ἐκείνο, ὅπερ τοσοῦτον κακῶς ἐμπνέει τοὺς ἀνθρώπους καὶ σώζει ἐνίοτε τὰς γυναῖκας, — εἶπε κατ' ἐαυτὴν ὅτι ἂν ἐνέδιδεν εἰς τὸν διὰ τὸν σουλτάννον ἔρωτά της, ἠθελεν ἐπέλθῃ ἡμέρα, κατ' ἣν, ἐγκλεισθεῖσα ἐν τῷ χαρμίσῳ ὡς κειμήλιον ἐντὸς θήκης, θὰ ἐξήρχετο ἐξ αὐτοῦ μόνον κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν μεγάλων ἐορτῶν, καὶ θὰ ὑπέκλινεν οὕτως ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ τῶν γυναικῶν τούτων...

Ἡ σκέψις αὕτη διεπέρασεν ὡς ῥομφαία τὴν καρδίαν της, νὰ γείνῃ τὸ παίγνιον φανασίας, ἐκείνη, ἡ ἀνίκητος, ἡ ἀγνή καὶ εἰλικρινὴς Γκιουλ-Χανούμ, ἡ σεβαστὴ θυγάτηρ τοῦ Σείχ-ούλ-Ἰσλάμ... Ποτέ!

Καὶ ὅμως ὅτε ὁ Ἀβδούλ-Μετζίτ ἐφάνη

στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ ἀρχιευνοῦχου, ζητῶν ἐν πασι τοῖς ἐπ' αὐτοῦ προσηλωμένους βλέμματιν ἐκείνους τοὺς τεταπεινωμένους ὀφθαλμοὺς τῆς Γκιουλ αὐτῇ ἡσθάνθη ἐκυτῇ ὡς λιποθυμοῦσαν. Ἦτο ὁ χρός καὶ ἐξησθενημένος ὡς καὶ κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην τῆς Προύσης! ἡ δὲ πλουσία στολή του προὔξενει κατὰ φανεστέραν τὴν ἰσχύνητά του· ἐφαίνετο πάσῃ καὶ τὸν ἐλυπήθη. Ἐν ᾧ δ' αἱ σουλτάνκι γονυπετεῖς ἐφίλουν τὸ κράσπεδον τοῦ ἐνδύματος τοῦ Ἀβδούλ-Μετζίτ, ἡ Γκιουλ, καὶ αὐτὴ προσκλινῆς κατὰ τὴν διάβασίν του, ἀπῆντησε τὴν χεῖρα τοῦ σουλτάνου ὑπὸ τὰ χεῖλη της. Ἡ χεὶρ ἐκείνη ἡ λιπόσαρκος συνετινάχθη εἰς τὴν ἐπαφὴν τοῦ ἐκ πυρέσσοντος στόματός της.

[Ἐπειτα συνέχισα].

Κ.

ΧΩΡΙΣ ΠΟΤΕ ΝΑ ἸΔΩΣΙΝ ΑΛΛΗΛΟΥΣ

[Διήγημα Alphonse Karr, μετὰρ. Γ. Α. Βαλζάκ].

Ὁ κρότος τῶν θυρῶν δὲν ἤκούετο πλέον, ἐπίσης ἔμελλε νὰ παύσῃ καὶ ὁ κρότος τῶν ἀμαξῶν. Ἐντὺς αἰθούσης, φωτιζομένης ὑπὸ πλείστων κηρίων κατὰ τὰ δύο τρίτα κατανκλωθέντων, παρὰ τὰ λειψάνα μεγάλῃς πυρᾶς, ἐκάθηντο εἰσέτι δύο πρόσωπα, τριακονταετίς περίπου γυνή, καὶ νέος ὀλίγα ἔτη νεώτερος.

— Ὑπάρχει μία κακὴ συνήθεια, εἶπεν ἡ βαρὺν, τὴν ὁποίαν πολλὰκις ἐν τῇ ζωῇ μου ἀπῆντησα.

— Ἐλπίζω, κυρία, ὅτι δὲν ἔχετε παρὰ πονὺν ἐναντίον τῶν παιδαγωγῶν.

— Ὅχι, Ραούλ, ἀλλ' ἐναντίον τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι ἐξερχόμενοι τοῦ χοροῦ εἰς τὰς δύο τὸ πρωί, συμπαρασύρουν ἐν τῇ φυγῇ των ὅλους τοὺς ἀλλοὺς. Ὅταν μένουν καὶ χυρεύουν ἕως εἰς τὰς δύο τὸ πρωί, δὲν εἰξεύρω ἂν θὰ εἴμπορῶσιν νὰ κοιμηθοῦν κατὰ τὸ ἐπίλοιπον τῆς νυκτός, χωρὶς νὰ μετνοήσουν, διότι τόσον γρήγορα ἀνεχώρησαν τοῦ χοροῦ. Ἐγὼ εἶμαι βεβιασμένη, ὅτι μετὰ δύο μόλις ὥρας θὰ εἴμπορῶ νὰ κοιμηθῶ. Μὴ φύγῃς λοιπὸν ἀκόμη, τὰ παιδιὰ μου ἦσαν κουρασμένα καὶ ὡς ἐκ τούτου τοῖς ἔδωκα τὴν ἀδειαν νὰ κοιμηθοῦν περισσότερον, τὸ ὅποῖον καὶ ὁ διδασκαλὸς δύναται νὰ κάμῃ. Ἐχεις νὰ μοὶ διηγηθῇς κάμμιν ἱστορίαν; ἡ μάλλον ἀπάντησεν εἰς ἐρώτησιν, τὴν ὁποίαν μὲ ὑποβάλλει ἡ προσοχή σου εἰς τὸ νὰ ἐξετάζῃς τὰς διαφόρους γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἐνταῦθα πρὸ ἐνὸς τετάρτου. Ἀπὸ ὅσας ποτε ἐγνώρισες, ποία σοὶ ἐφάνη ὠραιότερα;

— Χωρὶς νὰ λογαριάσω ὑμᾶς, κυρία;

— Χωρὶς νὰ μὲ λογαριάσητε, κύριε.

— Τότε ἐκείνη τὴν ὁποίαν οὐδέποτε εἶδον.

— Ἀλλ' αὐτὸ εἶναι παρὰδοξος τρέλλας.

— Ὅχι, τόσον δ' ἀπαράδοξος. Τὴν ὠραιότητα, κρίνω οὐχὶ ἐκ τῶν μαθηματικῶν ἀναλογιῶν τοῦ σώματος καὶ τοῦ προσώπου, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τὸ ὅποῖον παρᾶγει. Ἀπὸ ὅσους ἔρωτας δὲ μέχρι τοῦδε ἔσχον, τὸν περιπαθέστερον, τὸν σφοδρό-

τερον καὶ τὸν ποιητικώτερον μοὶ ἐνέπνευσε, γυνὴ τῆς ὁποίας οὔτε τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τῆς εἶδόν ποτε.

— Συμπεριλαμβάνων ἔτι καὶ ἐκείνην μὲ τὸ κυανὸν φόρεμα, τὴν ὁποίαν σοὶ εἶπον νὰ χορεύῃς;

— Ἐκείνην, τῆς ὁποίας ἐκ τῶν προτέρων μοὶ ἐνεκωμιάσατε τὴν ὠραιότητα;

— Μάλιστα.

— Δὲν τὴν εἶδον. Ὅταν ἠθέλησα νὰ τὴν πλησιάσω διὰ μέσου τῶν χορευτῶν, ἐκείνη εἰσῆρχετο εἰς ἐτέραν αἰθουσαν, στηριζομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος εὐτυχεστέρου ἐμοῦ.

— Ἡ μάλλον εὐκίνητοτέρου.

— Εἶδον δὲ μόνον τὰς τελευταίας πτυχὰς τοῦ κυανοῦ ἐκείνου φορέματος, τὸ ὅποῖον μ' ἐδείκνυτε.

— Διηγῆσού μοι τὴν ἱστορίαν σου, Ραούλ. Εἶναι μεγάλη;

— Δὲν δύναμαι ἐκ τῶν προτέρων νὰ τὸ εἶπω. Ἐὰν ἐνθυμηθῶ μόνον αὐτὴν, θὰ ἦναι μικρά, διότι ὀλίγα συμβάντα καὶ περιπετεῖας ἔχει. Ἀλλ' ἐὰν κατ' αὐτὴν ἀναπολήσω ζωηροτέρων ἀνάμνησιν, δὲν εἰξεύρω πόσον θὰ μακρύνῃ.

— Δὲν πειράζει· ἐὰν μὲν μὲ εὐχαρίστησῃ, θὰ τέρψῃ τὴν ἀϋπνίαν μου, ἐὰν δὲ εἶναι ὀχληρὰ θὰ μὲ ἀποκοιμήσῃ.

— Ὅπως καὶ ἂν συμβῇ, εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἐλκύσω τὴν εὐμένειαν τοῦ ἀκροατηρίου μου. Εἶναι σπανιωτάτη καὶ ὠραιότης εὐκαιρία τὴν ὁποίαν σπεύδω νὰ ἐπωφεληθῶ. Ἀρχίζω λοιπόν.

— Ποῖν ἀρχῆς κτύπησε τὸν κώδωνα διὰ νὰ βάλλουν ζύλα εἰς τὴν φωτιάν.

— Θὰ βάλω μόνος μου.

— Εἰσαι ἐπιδέξιος ῥήτωρ. Φοβεῖσαι μήπως ἡ στιγμιαία παρουσία τοῦ ὑπηρετοῦ διακόψῃ τὰς εὐνοϊκὰς διαθέσεις, εἰς τὰς ὁποίας εὐρίσκομαι διὰ νὰ ἀκούσω τὴν ἱστορίαν σου καὶ μήπως ταράξῃ τὴν προσοχήν μου. Σὲ ἐμάντευσα;

— Δὲν δύναμαι νὰ τ' ὁμολογήσω. Εἴμπορῶς νὰ εἶπω ὅτι οἱ ὑπηρεταὶ εἶναι κουρασμένοι, καὶ οὕτω φαίνομαι ὅτι κάμνω τούτο ἀπὸ φιλανθρωπίας μάλλον.

— Εἴμεθα ἀμφοτέροι πολλὸ ἔξυπνοι διὰ νὰ πιστεύσωμεν τὴν φιλανθρωπίαν. Ἀρχίσατε. Εἶμαι ὅλη ὥτα.

*

— Ἦμην εἰκοσαετής, ἤρξατο ὁ Ραούλ, καὶ ἀπὸ τινων μηνῶν εὐρισκόμην εἰς τὰ παρὰλια τῆς Βρετάννης. Ὦν παιδαγωγὸς δύο νέων τελευταίου τινὸς μέλους μεγάλης οἰκογενείας, εἶχον συνοδεύσῃ τὸν πατέρα τῶν μαθητῶν μου εἰς τὴν θερινὴν ἐπαυλίν του. Ἡ ἐπαυλις αὕτη ἦτο ὠραιότης ἂν καὶ ἐρειπωμένη, ἐνιαχοῦ ζωγραφικωτάτη, καὶ τόσον ἐγγὺς τῆς θαλάσσης, ὥστε ὅταν ἐφύσα ἄνεμος ἀπὸ τοῦ πελάγους ἡσθάνομθα ἐνίοτε ἐπὶ τῶν χειλέων μας ἀλατούχον οὐσίαν. Ὀλοκληρὸν τὴν ἡμέραν ἀφιέρωνον εἰς διδασκαλίαν τῶν μαθητῶν μου καὶ εἰς περιπάτους, τοὺς ὁποίους ἐκάμναμεν εἰς τὴν παρὰλιαν τὴν ἐσπέραν ἐπαιζόν με τὸν πατέρα των ζαρκίαν καὶ ἐπίναμεν ποῖντε.

Ἐσπέραν τινά, καθ' ἣν ἔπιον περισσότερον τοῦ συνήθους, μ' ἐστάθη ἀδύνατον νὰ κοιμηθῶ, καὶ διὰ τοῦτο κατέβην εἰς τὸν κήπον. Ἐν ᾧ ἀπῆλθον τῆς γαλήνης καὶ τῆς νυκτερινῆς δρόσου, ἤκουσα αἰφνης γλυκεῖαν γυναικεῖαν φωνὴν ἄδουσαν δι' ἀφελούς καὶ μονοτόνου ἤχου ἄσμα, τὸ ὅποῖον συχνάκις ἤκουσα ψαλλόμενον ὑπὸ τῶν κατοίκων τοῦ μέρους ἐκείνου. Εἰς μᾶτην προσεπάθησα ἐπὶ μακρόν, καθ' ὅσον ἐψάλλε, νὰ ἴδω πόθεν ἤρχετο ἡ φωνὴ ἐκείνη, ἥτις ἐφαίνετο ὅτι κατήρχετο ἂν οὐχὶ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ τοῦλάχιστον ἀπὸ τῶν δένδρων, τὰ ὅποια ὄντα ὑψηλὰ καὶ πυκνὰ ἐκάλυπτον τὸν εἰς τὸ ἄκρον τοῦ κήπου τοῖχον. Ἐπὶ τέλους διέκρινον φῶς εἰς μικρόν τι παρὰθυρον καλυπτόμενον ὑπὸ φυλλώματος. Ἀναμφιβόλως τὸ παρὰθυρον τοῦτο ἀνῆκεν εἰς οἰκίαν συνορεύουσαν μετὰ τὸν τοῖχον, καὶ ἡ ὁποία κατωκεῖτο ὑπὸ δύο μόνων γυναικῶν μετὰ τινων ὑπηρετῶν. Ἡ φωνὴ ἔπαυσεν ἄδουσα, καὶ τὸ φῶς ἐσβέσθη. Ἐπὶ τινὰ χρόνον ἔμεινα εἰς τὸν κήπον κατελθήμενος εἰσέτι ὑπὸ μαγευτικῆς ἐντυπώσεως. Τὴν νύκτα πολὺ δυσκόλως ἀπεκοιμήθην. Ἀλλὰ τὴν ἐπιοῦσαν τὸ πρωί, οὐδὲ τὸ ἐσκεπτόμην.

Ἐν τούτοις τὴν ἐσπέραν ἐνεθυμήθην τὸ μικρὸν παρὰθυρον καὶ τὴν φωνήν, καὶ μόλις ἐτελείωσα μετὰ τὸν οἰκοδεσπότην τὸ ζαρκίον, κατέβην εἰς τὸν κήπον. Εἰς τὸ παρὰθυρον ὑπῆρχε φῶς, τὸ δὲ φῶς αὐτό, διὰ μέσου τῶν φύλλων, ἐφαίνετο ὡς λαμπυρίαι ἐντὸς τῶν χόρτων. Ἀλλὰ δὲν ἐψάλεν. Ὁ νοῦς μου ἤρξατο νὰ πλάττῃ ἀόριστα ὄνειροπολήματα, καὶ κατὰ φαντασίαν προσεπάθησα νὰ πλάσω τὴν κατόικον τοῦ μικροῦ δωματίου. Θὰ εἶναι νέας, ἔλεγον, διότι ἡ φωνὴ ἦτο δροσερωτάτη.

Ἡμέραι τινὲς παρῆλθον ἀπόμην καθ' ἣς ἐνησχολήθην πολὺ περισσότερον περὶ τοῦ ὄνειροπολήματός μου παρ' ὅσον ἔπρεπεν. Μίαν ἡμέραν, ἐν ᾗ περιεπάτου μὲ τοὺς μαθητάς μου ἔχων ἐπ' ὤμου τὸ ὄπλον μου, εἶδον διερχόμενον ἔμπροσθεν ἡμῶν παιδά τινα, ἐρχόμενον ἐνίοτε εἰς τὴν ἐπαυλιν ἵνα πωλήσῃ καρπούς. Τὸν ἐκάλεσα, ἡ δὲ τύχη ἡ ἡ ἀργία μ' ἔκκαμε νὰ τὴν ἐρωτήσω πόθεν ἤρχετο.

— Ἐρχομαι ἀπὸ ἀνωφελῆς δρόμου, μ' ἀπεκρίθη. Ἡ δεσποινὶς Παυλίνα εἶναι πολὺ θυμωμένη περὶ δὲν ἔχει λουλούδια διὰ τὴν ἐορτὴ τῆς μητέρας της, ἐπειδὴ ὁ βορριᾶς, περὶ φουσούσε προχθές, ἐξήρανε ὅλα τὰ τὸν κήπον.

— Καὶ ποία εἶναι ἡ δεσποινὶς Παυλίνα; ἠρώτησα ἐγώ.

— Ἡ γειτόνισσά σας. Μία πολὺ καλὴ καὶ πολὺ ὠραία κόρη. Αὕτη μὲ μαθαίνει νὰ διαβάζω καὶ νὰ γράφω, διὰ νὰ εἴμπορῶ νὰ γίνω μίαν ἡμέραν γραφεὺς συμβολαιογράφου καὶ μὲ πληρώνει πολὺ καλὰ διὰ τὰςπραγματικὰς της.

Ἡ περιεργία μου ἐκεντήθη τὰ μέγιστα καὶ ὡς ἐκ τούτου πλείστας ἐρωτήσεις τῷ ἔκαμον. Ἐμαθον λοιπὸν ὅτι αἱ κυραὶ αὐταὶ οὐδέποτε ἐξήρχοντο, καὶ ὅτι τὸ μικρὸν παρὰθυρον, τὸ ἐκ τῶν φύλλων καλυπτόμενον, ἀνῆκεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς δεσποινί-